

iki aylık
işçi gazetesi
mart-nisan
2023

Türkiye
Genel
Hizmetler
İşçileri
Sendikası
Yayın
Organı

DİSK/GENEL-İŞ

EMEK

BU SAYIDA: 1 Mayıs, TÜİK Enflasyonu Saklıyor, İş Sağlığı ve İş Güvenliği Günü, 61. Yılıımız

Sayı: 181

emek'ten

Sürekli Deprem

Bu kavramı gündeme getirmemizin nedeni ülkemizde 6 Şubat'ta ortaya çıkan depremlerle ortaya çıkanların siyasal, sosyal ve iktisadi yaşantımızdaki etkilerinin ortaya serilmesine vesile olmaktır. Bu denli köklü bir doğa afetinin siyasal, sosyal ve iktisadi yaşantımızda etkilerinin olmayacağını savunmak bilimsel bir gaf olacaktır. Ancak cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimlerinin sonuçlarını irdelediğimizde sözünü ettiğimiz türden bir bilimsel gafın ortaya çıktığını da kabul etmek gerekiyor çünkü bu büyük yıkım değişim adına neredeyse hiçbir etki yaratmamıştır aksine değişim talebinde bulunanları hüsrana uğratmıştır.

Değişim talebinin toplumda karşılık bulmamasının nedenlerini incelemek sosyolojinin, psikolojinin, siyaset biliminin ve bu bilimlerle uğraşanların işidir ve incelenmeyi hak etmektedir. Biz bu uzmanlık alanlarına ve uzmanların işlerine karışmadan şunu söylemek isteriz: Bize göre seçim döneminde Türkiye işçi sınıfının talepleri gündemde çok az yer bulmuş; hak-hukuk-adalet söylemi ön plana geçmiş; bu talebin üst başlığı olarak da değişim istemine yer verilmiştir. Oysa toplumun ezici çoğunluğunu oluşturan ve emek gücüyle-ücret karşılığı geçinenlerden oluşan Türkiye işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarına günlük siyasal söylemde çok az ve

neredeyse hiç yer verilmemiş, işçi sınıfının örgütlü gücü hiçe sayılmış, örgütsüz milyonlarca işçiyi bir araya getirecek bir söylem kurulamamıştır. Türkiye'de işçi sınıfının somut gerçekliği eşitsizliklerle kaimdir. Toplumdaki eşitlik söyleminin doğrudan muhatabı somut olarak işçi sınıfıdır; eşitsizlik söyleminin muhatabı da işçi sınıfıdır. Bu nedenle Türkiye işçi sınıfını görmezden gelen, sınıfsal eşitsizliklere kulak tıkayan herhangi bir siyasal söylemin başarıya ulaşması da mümkün değildir. Bu durumda eşitsizliğin yaratıcısı olan siyasal iktidarın yanında saf tutan örgütsüz bir işçi sınıfı gerçekliğini karşımızda saf tutmuş olarak bulmak son derece doğaldır.

Diğer yandan değişim talebinde bulunan cumhurbaşkanı adayının niteliği de gündeme

gelmek durumundadır. Türkiye'de uzun yıllar başbakanlık yapan ve bir dönem de cumhurbaşkanlığı yapmış olan siyaset ustası Süleyman Demirel bir konuşmasında mealen "etnik ve mezhepsel ayrıcalık taleplerinin Türk milliyetçiliğini güçlendireceğini, milliyetçiliği güçlendirmekten kaçınmak gerektiğini" ifade ederken siyaset erbabında olması gereken niteliklere vurgu yapmıştır. Bu nedenle değişim talebinde bulunan cumhurbaşkanı adayının özellikle mezhepsel kimliğinin oy toplamada olumsuzluğa neden olduğu da bir gerçekliktir. Bunun değişim talebinde bulunan cumhurbaşkanı adayına oy veren demokrat kesim açısından bir olumsuzluk olarak değerlendirilmeyeceği aşikardır. Bu durum daha çok ve esas olarak demokrat olmayan kesim için geçerlidir. Maalesef demokrat olmayan kesimin sayısı demokrat olanlardan fazla olduğu müddetçe bu türden aday gerçeklikleri ile yüz yüze kalmaktan kaçınamayacağız, Demokrat kesimin sayısını artırmak için başta eğitim ve kültür olmak üzere birçok alana yatırım yapmak gereklidir. Bunun için de mutlaka isabetli adaylarla toplumun karşısına çıkmak ve değişimi iktidar olmanın avantajıyla başlatmak kaçınılmaz bir görev olarak karşımızda durmaktadır.

Sürekli bir deprem ortamında yaşıyoruz ve sürekli depremin yarattığı siyasal, sosyal ve iktisadi çalkantıların kaskacındayız. Değişim talebinde bulunan cumhurbaşkanı adayının iktisadi vaatleri de yabana atılacak türden değildi. Örneğin depremde evleri ve işyerleri yıkılanlara sıfır bedelle konut ve işyeri vaadi;

Sürekli bir deprem ortamında yaşıyoruz ve sürekli depremin yarattığı siyasal, sosyal ve iktisadi çalkantıların kaskacındayız.

emeklilere 15 bin TL bayram ikramiyesi vaadi; ücretlere ilişkin vaatlerin hepsi kaynak göstererek ortaya atılan vaatlerdi. Bunların hiçbirine demokrat olmayan kesim inanmadı ve olumsuz tepki verdi.

Tüm bunları akıl süzgecinden geçirerek ve objektif olarak değerlendirmeye ihtiyacımız var; kızarak, öfkelenerek, küçümseyerek, üstten bakarak yapılan değerlendirmelerin hepsi kolaycı değerlendirmeler olarak kalmaya mahkumdur. Bunun yerine objektif analizlere, analitik bir bakış açısıyla yapılacak değerlendirmelere ve en önemlisi de doğru ve isabetli adaylarla seçim yarışına girmeye ihtiyacımız bulunmaktadır.

Sınıfsal umut nedir?

Sınıfsal umut işçi sınıfının gerçekliği göreceğine ve günün birinde silkinip ayağa kalkacağına olan umuttur. Bu umudu hep koruduk ve bu umudu yeşertmek için sürekli bir sınıf mücadelesi içerisindeyiz. Sınıfımızın örgütlenmesi, birlik ve dirlik içerisinde olması ve refah düzeyinin artması için mücadele yürütüyoruz. Bu mücadele bize umut veriyor ve sınıfsal umudumuzu bu mücadele sayesinde canlı tutuyoruz.

Türkiye işçi sınıfının örgütlü mücadele düzeyi yüksek olan belediye işçilerinin sınıfsal çıkarlarını savunan DİSK/Genel-İş olarak daima ön saflarda mücadele yürüttük. Bu mücadelemize kimi zaman belediye işverenleri kimi zaman rakip sendikalar engel çıkarmaya çalıştılar. Bu engellerden birisi ve sonuncusu da işkolları yönetmeliğinde yapılan değişiklik olarak karşımıza çıktı. Belediye şirketlerinin işkolumuzdan çıkarılması hedefleyen bu değişikliğe karşı başta hukuk olmak üzere her türlü mücadeleyi vereceğimizden kimsenin kuşkusu olmasın.

Dostlarımız da rakiplerimiz de ve sınıf düşmanlarımız da şu gerçekliği iyi bilirler: DİSK/Genel-İş asla mücadeleden kaçmaz ve kararlılıkla mücadelesini sonuna kadar sürdürür. Bu mücadele DİSK/Genel-İş'in sergilediği sınıfsal umudun başlıca kaynağıdır.

1 Mayıs: İşçinin Emekçinin Bayramı, Devrimin Şanlı Yolunda İlerleyen Halkın Bayramı

Bu yıl 1 Mayıs Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimlerinin yarattığı tedirginlik ortamı için-

de kutlandı; neyse ki bir olay yaşanmadı. Eski zamanların olayları hatırlandığında tedirgin olmak için birçok neden vardı lakin emniyet güçlerinin duyarlı tavrı ve kutlamalara katılanların kararlı ve sakin duruşu ile herhangi bir olaya meydan verilmedi.

DİSK'in, her zamanki gibi sürükleyicisi olduğu kutlamalarda ağırlıklı gündem teması seçimlerdi. Toplumun hak hukuk adalet arayışına sahne olan bu yılki kutlamalarda Türkiye işçi sınıfı kendisine özgü taleplerini dile getirdi ve bu taleplerin peşinde olduğunu kararlılıkla ifade etti.

DİSK/Genel-İş olarak belediye şirket işçilerinin kadro arayışını yüksek sesle gündeme taşıdık. Biz gündeme taşıdık ama siyaset bu talepleri görmezden geldi. Seçim kampanyalarında bu talebimiz neredeyse hiç gündeme gelmedi.

DİSK/Genel-İş tüm ruhu ve vücuduyla bu yılki kutlamalarda ön plandaydı. Tüm metropollerde ve küçük kentlerde bile DİSK/Genel-İş'in olmadığı bir kutlama yok gibiydi. Bu nedenle gururluyuz ve alnımız açık olarak üyelerimizin karşısındayız.

Ölüm Kalım Mücadelesi

Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü İşçiler Çalışırken Ölüm Kalım Mücadelesi Veriyor!

Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından meslek hastalıkları ve iş kazalarının önlenmesi, sağlıklı ve güvenli çalışma ortamının öneminin vurgulanması için 2003 yılından bu yana her yıl farklı bir tema ile 28 Nisan'da bir farkındalık günü olarak kutlanıyor. Türkiye, temel iş sağlığı ve güvenliği sözleşmeleri olan ve işçi sağlığı, iş güvenliği ve çalışma ortamı ile ilgili alınacak önlemleri içeren 155 Sayılı ILO Sözleşmesi ile 187 Sayılı iş kazalarını, meslek hastalıklarını ve ölümleri önlemek için iş sağlığı ve güvenliğinin sürekli geliştirilmesine yönelik sözleşmeyi imzalamıştır. Ancak gerekli taahhütleri yasal olarak yerine getirmiş olsa da uygulamadaki sorunlar her gün işçilerin çalışırken ölümüne ya da yaralanmasına neden olmaktadır.

Sağlıklı ve güvenli ortamlarda çalışmak, temel insan haklarının başında gelmesine karşın; işçinin güvenli çalışma koşullarını incelemek yerine sermaye çıkarlarının esas alınması bu hakkı neredeyse yok etmiştir. İşçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinin yetersizliği veya yokluğu nedeniyle her yıl yüzbinlerce işçi iş kazalarına maruz kalmakta, binlerce işçi ölmekte ve yaralanmakta, iş göremezlik (sakatlık), işsizlik ve daha ağır yoksulluk koşullarına mahkûm olmaktadır.

İstanbul İşçi Sağlığı ve Güvenliği Meclisinin derlediği verilere göre ülkemizin son dokuz yıldaki işçi ölümlerine dair hali içler acısıdır. Ülkemizde her yıl ortalama 275 bin iş kazası olmakta ve bu kazalar neticesinde son yirmi yılda, ortalama her gün 6 işçi ya-

şamını yitirmiştir; yıllık ölüm ortalaması ise 1.800 işçidir. Ayrıca, 2021 yılında en az 2170 işçi, 2022 yılında en az 1843 işçi ve 2023 yılının ilk 3 ayında 463 işçi öngörülebilir ve önlenebilir kazalarda yaşamını yitirmiştir.

EUROSTAT istatistiklerine göre ise, Avrupa ülkelerinde iş kazaları sonucu ortalama her 100 bin işçide 2 işçi yaşamını yitirirken ülkemizde her 100 bin işçide 8,2 işçi yaşamını yitirmektedir. Ülkemizdeki iş kazası, iş kazasına bağlı ölüm ve yaralanma sayıları, bu konudaki uluslararası istatistikler bu alanda ne kadar başarısız olduğunu ortaya koymaktadır.

İşçi sağlığı ve güvenliği sınıfsal bir mücadele alanıdır. İşçilerin sağlık ve güvenliklerine dair mücadelede başarılı olmanın en önemli

yolu örgütlülük ve sendikalaşmadır. İş kazalarında hayatını kaybedenlerin sendikasız işyerlerinde yoğunlaşması ise bunun kanıtıdır. Milyonlarca işsiz, kamu kaynakları ve İşsizlik Fonundan yararlanamadığı için kendilerine dayatılan güvensiz iş ve işyerlerinde mecburen çalışıyor. Bu durum sendikalaşmanın dolayısıyla işçilerin güvenli ortamlarda çalışmasının önündeki en büyük engeldir. Bununla birlikte, işçi sağlığı ve güvenliğinin sadece belirli işyerleri ve 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanununun kapsamı ile sınırlı olması da işçinin güvenliğini tehdit etmektedir. İnsanca çalışma, tam zamanlı, kadrolu, iş güvenceli, sosyal güvenlik, örgütlenme, insanca yaşanacak ücret ve emeklilik hakları başta olmak üzere temel sosyal hakların yeterince karşılanmaması işçilerin yaşamını pamuk ipliğine bağlı hale getirmektedir.

28 Nisan dolayısıyla işçilerin sağlığı ve insana yaraşır standartlardaki çalışma koşullarının sağlanması için taleplerimizi bir kez daha yineliyor, bu ölümlerden sorumluluğu bulunanları kafalarını gömdükleri kumdan çıkarıp görevlerini yapmaya çağırıyoruz:

- İşyerlerinde sendikal müdahalenin toplumsal bir denetim mekanizması olarak yaşama geçirilmesi, hem örgütlenme hem güçlü bir sendikacılık hem de kamusal bir işçi sağlığı ve iş güvenliği için vazgeçilmezdir. Sigortasız ve sendikasız çalıştırma önlenmeli, sendikalaşmanın önündeki engeller kaldırılmalıdır.

- Bütün işçilere insana yakışır standarttaki sosyal güvenlik sağlanmalıdır.

- Bilimi, insanı, sağlığı esas alan önlemler alınmalı, işçi sağlığı ve güvenliğinden sorumlu kurumlar gerçek denetimler yapmalı, denetimler sonucunda tespit edilen eksiklikler için etkili ve caydırıcı cezalar uygulanmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirlerin alınmasının maliyet olarak görülmesi ve rekabette üstünlük sağlamak adına emeğin korumasız, güvencesiz bırakılması dolayısıyla iş kazası ve meslek hastalıkları -

rının artışına davetiye çıkarmaktadır. Bu nedenle iş teftiş sistemlerindeki yetersizlik ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili alt yapı yetersizlikleri acil giderilmelidir.

- Meslek hastalığı tespit süreci, SGK'nın bilim dışı verileriyle değil, tüm vakaların tespitine olanak sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

- 6331 sayılı İş Sağlığı Kanunu'nda var olan "çalışmaktan kaçınma hakkı" talepleri kabul edilmeli, işyeri koşulları güvenli çalışmaya uygun hale getirilmelidir.

- Türkiye'de meslek hastalıklarında teşhis konulabilecek alt yapının olmaması, hekimlerin ve çalışanların bilgisizliği gibi nedenlerden dolayı çok az sayıda tanı konulmaktadır.

Ülkemizde meslek hastalığı oranlarının her bin kişide 4-12 arasında olduğu tahmin edilmektedir; fakat hastaların meslek bilgilerini yeterince öğrenmiyor olması, tıp eğitiminde bu konuya yeterince yer verilmemesi büyük sorundur. Ayrıca meslek hastalığı tanısı konulabilecek tıbbi donanımın yetersiz olması, meslek hastalığı tanı sürecinden kaynaklanan güçlükler, sahada gerçek denetimin olmaması, periyodik muayenelerin sahte olması gibi sebeplerle yüz bin kişide sadece üç kişiye meslek hastalığı tanısı konulmaktadır. Bu yetersizlik acilen giderilmeli, bu konudaki formasyonlu iş gücü ve eğitimler artırılmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği mevzuatının çalışan tüm nüfusu kapsamaması, ağır ve tehlikeli işlerde çalışanların ve işverenlerinin gerekli donanım ve eğitimlerden geçmiş olması için uygun denetim mekanizmalarının etkin biçimde işletilmesi gerekmektedir.

1 Mayıs İşçi Sınıfının Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü dolayısıyla Türkiye'nin dört bir yanında işçiler, emekçiler, kadınlar ve gençler meydanları doldurdu. 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü ülkenin dört bir yanında kitlesel mitinglerle kutlandı.

Sendikamızın ülkenin dört bir yanında meydanları doldurduğu üyeleri, coşkuyla 1 Mayıs'ı karşılarken Genel Başkanımız Remzi Çalışkan 1 Mayıs'ın hemen öncesinde yayımladığı mesajında işçi sınıfının birlik dayanışma ve mücadele gününü kutlayarak bugün içinde bulunduğumuz koşullara dair değerlendirmelerde bulundu.

Genel Başkanımızın Mesajı:

Değerli mücadele arkadaşlarım, birlik, mücadele ve dayanışma günümüz 1 Mayıs kutlu olsun.

Kurucu Genel Başkanımız Abdullah Baştürk ve Kemal Türkler başta olmak üzere 1 Mayıs-larda, direnişlerde ve işçi sınıfı mücadelesinde yitirdiğimiz bütün önder ve yoldaşlarımızı saygıyla anıyorum.

1 MAYIS

SABIR TAŞI ÇATLADI

YAŞASIN DAYANIŞMA

Yıkıcı bir felaket ve ardından tarihi bir seçim gündemiyle 1 Mayıs'ı karşılıyoruz. Üzerinden geçen 3 aya rağmen depremin neden olduğu acı ve enkaz öylece dururken işçiler, emekçiler dayanışmayla yaralarını sarmaya çalışıyor. Bir kere daha depremde hayatını kaybeden yurttaşlarımızı saygıyla anıyor, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Deprem bilim dışı, rantçı talancı politikalar sonucu tam bir felakete dönüştü, devletin asırlık kurumları çöktü. Sendikamız yaşanan bu felaketin ardından hemen seferber oldu ve depremden zarar görenlerin ihtiyaçlarını tespit ederek güçlü bir dayanışma seferberliği başlattık ve bugün de bu dayanışmayı sürdürüyoruz.

Değerli dostlarım; 1 Mayıs işçilerin, emekçi halkların ve yok sayılan tüm kesimlerin bir araya gelerek güçlerini birleştirdikleri, emeğin haklarını demokrasi ve eşitlik taleplerini kararlılıkla haykırdıkları umudun ve mücadelenin günüdür. Bugün emek sömürsüne hayırdeme ve gücümüzü gösterme günüdür. Haklı taleplerimizden asla vazgeçmeyeceğimizi ve yılmayacağımızı bir kez daha dile getirme günüdür.

Ülkemizde Cumhuriyet tarihinin en ağır ekonomik ve siyasi krizini yaşıyoruz. İktidar bu dönemde demokrasi ve eşitlik taleplerine kulaklarını tıkadı, halkın özgür iradesi yok sayıldı, TBMM işlevini kaybetti, adalet mekanizması daha da siyasallaştı, neoliberal küresel politikaların yanı sıra ülkemizdeki yüksek enflasyon, ağırlaşan yaşam koşulları, hayat pahalılığı, ücretlerimizin erimesi, milyonları aşan işsizlik, açlık ve sefalet insanca yaşam koşullarını ortadan kaldırmıştır. Giderek derinleşen ekonomik kriz en fazla işçi sınıfını vurdu, yaptığımız toplu iş sözleşmeleri artan enflasyon karşısında kısa sürede anlamını

yitiriyor. Emeğin giderek değersizleşmesi geçinmeyi ve yaşamı daha da zorlaştırıyor, kayıtdışlık ve güvencesizliğin alabildiğine arttığı, gelir dağılımındaki eşitsizlikten eğitim ve sağıltadaki eşitsizliğe, bölgesel eşitsizlikten toplumsal cinsiyet eşitsizliğine kadar sorunların derinleştiği bir dönemdeyiz. İnsanca yaşamak ve insanca çalışmak için mücadele veriyoruz. Ekonomik kriz ve yüksek enflasyon altında işçiyi güvencesiz, sendikasız ve gelecek kaygısı ve iş cinayetleriyle baş başa bırakan bu anlayışla mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz.

Değerli mücadele arkadaşlarım, belediye işçileri 61 yıldır Genel-İş bayrağı altında hakları için mücadele veriyor. 550 bin belediye şirket işçisi hâlâ ayrımcılığa uğruyor, kadro ve ilave tediye hakları yok sayılıyor. Bir kez daha söylüyoruz, belediye şirket işçileri kamu işçisidir. Ayrımcılık son bulsun, kadro ve ilave tediye haklarımız verilsin diyoruz. Bizler adaletin hukukun ve demokrasinin yok sayıldığı ülkemizde insanca yaşam koşulları için taleplerimizi ısrarla haykırmaya devam edeceğiz. Emeğe düşman bu yağma düzenine direnmek işçi sınıfı için bir sorumluluk ve zorunluluktur. Emekçinin çıkarlarının öncelendiği eşitlik adalet ve demokrasinin sağlandığı bir ülkede, kardeşçe barış ve huzur içinde yaşamak istiyoruz. Daha iyi bir gelecek umuduna sınıksız olarak cesaret ve azimle üzerimize düşeni ülkemiz için yapacağız. Emekten eşitlik ve özgürlükten yana bir ülke yönetimine kavuşmak için önümüzde 14 Mayıs gibi bir tarihi fırsat var. Genel-İş üyeleri olarak üzerimize düşen tarihi sorumluluğu yerne getireceğiz. Küçük bir azınlık için çoğunluğun hiçe sayıldığı bu yönetim anlayışına son vereceğiz. Sendikal hak ve özgürlükler için insanca çalışmak ve yaşamak için haklı mücadelemizi kararlılıkla sürdürece-

ğiz. Emek demokrasi eşitlik ve özgürlük için sınıfsız ve sömürsüz bir dünya ve Türkiye için birlik ve mücadelemize devam edeceğiz.

1 Mayıs'ın Alanlardaki Görünümü

İstanbul'da ve Ankara'da DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve TDB'nin çağrısıyla Maltepe Etkinlik Alanı'nda ve Tandoğan Meydanı'nda düzenlenen 1 Mayıs mitinglerine on binler katıldı. İzmir'de ise kutlamaların adresi Gündoğdu Meydanı oldu. İstanbul'daki mitingde depremde devletin ve iktidarın yetersizliğine, yaşam pahalılığına, iktidarın emek ve işçi karşıtı politikalarına dikkat çekildi. Konfederasyonların yaptıkları kürsü konuşmalarının ana temasını ise 14 Mayıs seçimleri oluşturdu. Pankartlarda sistemin yarattığı enkaz düzenine, hayat pahalılığına, sefalet ücreti dayatmasına, baskılara, savaşa, kadın düşmanlığına tepkiler yer alırken 14 Mayıs seçimlerine dair vurgular da dikkat çekti.

1 Mayıs kapsamında İstanbul'daki ilk tören Beyoğlu'ndaki Taksim Meydanı'nda gerçekleşti. Konfederasyonumuzun Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ve Genel Başkan-

nımız Remzi Çalışkan ile DİSK Yönetim Kurulu Üyeleri, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü dolayısıyla Taksim Cumhuriyet Anıtı'na çelenk koydu.

Çerkezoğlu, çelenk sunumunun ardından basın mensuplarına yaptığı açıklamada, "Türkiye'deki tüm emekçilerin 1 Mayıs'ını kutlarken, yılın 364 günü çalışan işçilerin 1 Mayıs'ta sisteme karşı çıkmak ve gelecek dünya düşlerini ifade etmek için meydanlarda buluştuğunu" söyledi.

Bu yıl 1 Mayıs'ı, Türkiye'de son derece tarihsel bir anda karşıladıklarını dile getiren Çerkezoğlu, sözlerine şöyle devam etti: "Bir yandan deprem felaketinin yarattığı acılar ve yıkım, diğer yandan Türkiye tarihinin en önemli seçimlerinden birisine gittiğimiz bir süreçte 1 Mayıs'ı gerçekleştiriyoruz. Hepinizin bildiği gibi 1 Mayıs meydanı Taksim Meydanı'dır. 1976 yılında, ölümsüz Genel Başkanımız Kemal Türkler'in öncülüğünde ilk kez bu meydana 1 Mayıs kitlese biçimde kutlanmıştır ve o günden bugüne de 1 Mayıs meydanı Taksim Meydanı'dır. 1977'de onlarca arkadaşımızı

kaybettik, yıllarca Taksim'in ve 1 Mayıs'ın özgürleştirilmesi mücadelesini verdik. Bugün yine 1 Mayıs'ta Taksim Meydanı haksız ve hukuksuz biçimde işçi sınıfına kapalı. Biz biliyoruz ki bu 2023 1 Mayıs'ı Taksim'in yasaklı olduğu son 1 Mayıs olacak."

Genel-İş'in kitlese olarak katıldığı 1 Mayıs kutlamaları sadece üç büyük kentle sınırlı değildi. Konfederasyonumuz DİSK, 1 Mayıs Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü'nde başta İstanbul olmak üzere 13 bölge, 24 şehir 25 meydana emek ve meslek örgütleriyle birlikte alanlardaydı.

Ankara'da da 1 Mayıs için Atatürk Kültür Merkezi ve Ulaştırma Kavşağı'nda sendikalar, meslek odaları, siyasi partiler toplanmaya başladı. Oluşturulan kortejlerin ardından saat 12.00'de kitle Tandoğan Meydanı'na yürüdü.

İzmir'de ise kutlamaların adresi Gündoğdu Meydanı oldu. Alsancak Limanı, Basmane Meydanı, Cumhuriyet Meydanı'nda toplanan sendikalar, meslek odaları ve siyasi partiler Gündoğdu Meydanı'na doğru yürüyüşe geçti ve burada 1 Mayıs coşkuyla kutlandı.

Yolumuz Var!

DAHA GİDECEK ÇOK

MÜCADELEDE

61 YIL

22 Nisan 1962'de genel işler işkolunda faaliyet göstermek üzere kurulan ve ülkemizde emek adına kazanılmış her hakta katkısı bulunan sendikamız **Genel-İş 61 yaşında!**

Genel-İş, kurulduğu günden bu yana işçilerin hak ve çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için çalışmış; ülkemizin demokratik, adaletli ve hukukun üstünlüğünün korunduğu bir ülke olması için mücadele etmiştir. Şimdi de kararlılığımızdan asla taviz vermeden yaşanan bütün sıkıntılara, zorluklara ve saldırılara rağmen üye sayımızı her yıl katlayarak bugünlere gelmiş bu büyük ve onurlu ailenin sözcüsü konumundayız.

Emeğin hakları, işçilerin sosyal ve ekonomik koşulları ve bunların ön şartı olarak eşitlik demokrasi ve adalet için mücadelemizi ilk günkü gibi sürdürüyoruz. Geleceğin, işçi sınıfının ellerinde yükseleceğinin bilinci ve so-

Genel-İş, sadece işçilerin değil tüm emekçilerin, kadınların, çocukların ve ötekileştirilen tüm kesimlerin haklarını savunuyor, onlar için sesini yükseltiyor

rumluluğuyla hareket eden Genel-İş, sadece işçilerin değil tüm emekçilerin, kadınların, çocukların ve ötekileştirilen tüm kesimlerin haklarını savunuyor, onlar için sesini yükseltiyor.

Gençlerin geleceği, eşitlik mücadelesi veren kadınların talepleri, yoksullukla açlıkla sınıyanan yığınlar, yaşadığımız büyük depremde zarar gören kentlerdeki insanlarımız, sendikamız için hem mücadelenin hem de dayanışmanın gereğesidir.

61 yıl önce kurulan, zor ve az gidilen yolları her koşulda taze ve umutlu adımlarla telaşa düşmeden yürüyen Genel-İş, bugün o günlerden aldığı güven ve verdiği mücadelenin haklılığıyla yürümeye devam ediyor. Genel-İş 61 yaşında, çok inatçı, çok umutlu, çok azimli; gidilecek yolları yapılacak işleri var; arkasında/yanında bütün bir işçi sınıfı var.

İzmir'de Toplu İş Sözleşmesi Coşkusu

İzmir Büyükşehir Belediyesi ile Sendikamız DİSK/Genel-İş arasında İZELMAN ve İZENERJİ bünyesindeki toplam 18 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi düzenlenen törenle imzalandı. İşçilerde büyük bir memnuniyet yaratan sözleşmenin imzalanması ardından başlayan Toplu İş Sözleşmesi Töreni büyük bir coşkuyla ve emekten yana eşit, özgür bir gelecek umuduyla gerçekleşti.

Törene DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, Genel-İş Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener, Eğitim Daire Başkanımız Aslı Of-laz Kaya, Örgütlenme Daire Başkanımız Ali Haydar Kara, DİSK Bölge Temsilcisi Memiş Sarı, DİSK'e bağlı sendikaların başkan ve yöneticileri, İzmir 1 No.lu Şube Başkanı Engin Topal, 2 No.lu Şube Başkanı Ercan Gül, 3 No.lu Şube Başkanı Faruk Saral, 9 No.lu Şube Başkanı Sedat Kenar ile şube yöneticileri ve binlerce üyemiz katıldı.

Bayram havasında geçen imza töreninde işçiler "bir şey değişecek, her şey değişecek", "birleşe birleşe kazanacağız", "kıdem tazminatına dokunma, alın terime dokunma" pankartları açtı. Ayrıca "inadına sendika, inadına

DİSK", "en büyük başkan bizim başkan" sloganları atıldı.

Törende bir konuşma gerçekleştiren DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu örgütlü mücadelenin önemli olduğuna değinerek, "Böyle bir sözleşmeyi bizlere, bütün ülkeye yaşattığınız için teşekkür ediyorum. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde sendika, DİSK var. Türkiye'nin dört bir yanına baktığımızda siyasi iktidarın politikaları sonucu her şey işçilerin sendikalaşmasının, örgütlenmesinin önünde engeldir. Örgütlendiğiniz her yerde grev hakkımız fiilen ortadan kaldırıldı" dedi.

ÇALIŞKAN: EMEK EN YÜCE DEĞERDİR

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan ise emeğin en yüce değer olduğunu vurgulayarak, "Bu zor süreçte emeğin yanında olan, emek dostu olan herkes bizim yol arkada-

şımız. Öncelikli olan emekçilerin hakkıdır diyen emek dostu Belediye Başkanımız Tunç Soyer'e teşekkür ediyorum. Demokrasi işçinin emeğidir. Tam da finaldeyiz. Aydınlık geleceğimiz için ekmeğimiz için var mıyız" dedi.

"HEPİMİZ ÇOK ŞANSLIYIZ"

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer de bir konuşma yaparak; "Sizler sayesinde göreve geldiğimden beri kendimi patron gibi hissetmedim, hissettirmediniz. Bir yoldaş gibi gördünüz. Binlerce yoldaşım olduğunu görüyorum. Siz de çok şanslısınız. Çünkü arkanızda en güçlü, en köklü işçi örgütü var. Hepimiz çok şanslıyız. Ne mutlu bize bu kadar huzurla, güler yüzle, barış içerisinde, birbirimiz duyup dinleyerek anlayarak hakkını teslim ederek bir yol sürdürüyoruz" dedi.

9 Milyon İşsiz

DİSK-AR İşsizlik ve İstihdamın Görünümü Raporu Yayımlandı: Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 10,0, mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı (âtil işgücü) ise yüzde 23,4 seviyesinde gerçekleşti.

DİSKAR

DİSK-AR tarafından TÜİK verilerinden yararlanılarak yapılan hesaplama göre mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı ise Şubat 2023'te 8 milyon 941 bin kişi olarak gerçekleşti. TÜİK'e göre Ocak 2020'de yüzde 13 olan işsizlik Şubat 2023'te yüzde 10 olarak gerçekleşti. Ancak aynı yıllarda geniş tanımlı işsizlik yüzde 21,4'ten yüzde 23,4'e yükseldi.

TÜİK'in Şubat 2023 Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) sonuçları 10 Nisan 2023'te yayımlandı. Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 10,0, mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı (âtil işgücü) ise yüzde 23,4 seviyesinde gerçekleşti. TÜİK'e göre Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde dar tanımlı işsiz sayısı (mevsim etkisinden arındırılmış) 2023 Şubat ayında bir önceki aya göre 65 bin kişi artarak 3 milyon 514 bin oldu.

3 Milyon İşsiz İşsizlik Ödeneği Yok

Öte yandan işsizlik ödeneğinden yararlanma koşullarının ağır olması ve işsizlik

sigortası kaynaklarının amacı dışında kullanılması sebebiyle işsizlerin büyük çoğunluğu işsizlik ödeneğinden yararlanamıyor. Şubat 2023'te TÜİK toplam dar tanımlı işsiz sayısını 3 milyon 514 bin kişi olarak açıkladı. İŞKUR'un Şubat 2023 verilerine göre ise bu ayda işsizlik ödeneği alabilenlerin sayısı 445 binde kaldı. Böylece Şubat 2023'de resmi işsizlerin sadece yüzde 12,7'si işsizlik sigortası alabildi. 3 milyonu aşkın işsiz işsizlik ödeneğinden yoksun kaldı. Bu da işsizlerin yaklaşık yüzde 87'sinin işsizlik ödeneğinden yararlanmadığı anlamına geliyor.

Kadın İşsizliği Tüm İşsizlik Türlerinde En Yüksek Kategori

Dünya genelinde çalışma çağındaki kadınların yüzde 15'i, erkeklerin yüzde 10,5'i çalışmak istemesine rağmen iş bulamıyor. Bu göstergede fark yoksul ülkelerde kadınlar aleyhine daha da açılıyor. ILO, kadınların ev içi ücretsiz bakım işlerinin, kadınların istihdamına engel olmanın yanında kadınları iş aramaktan alıkoymasına veya kadınların kısa sürede çalışabilir hale gelmelerinin önünde bir engel olması hususunda uyarıyor (ILO,

2023). Türkiye'de de kadın işsizliği erkeklere kıyasla oldukça yüksek seyretmeye devam ediyor. Türkiye'de kadınlarda zamana bağlı eksik istihdam artıyor. Şubat 2022'de 442 bin olan kadınlarda zamana bağlı eksik istihdam, Şubat 2023'de 645 bine yükseldi.

Kadın işsizliği tüm işsizlik türlerinde en yüksek kategori olmaya devam ediyor. Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı erkeklerde yüzde 8,7 iken kadınlarda yüzde 12,6 olarak gerçekleşti. Geniş tanımlı işsizlik (âtil işgücü) erkeklerde yüzde 19,8, kadınlarda ise yüzde 29,6 olarak hesaplandı. Geniş tanımlı kadın işsizliği ile geniş tanımlı erkek işsizliği arasındaki fark 9,8 puandır.

Geniş tanımlı işsiz sayısı 8 milyon 941 bine yükseldi!

Geniş tanımlı işsiz sayısı bir yılda 947 bin, son bir ayda 569 bin arttı!

Geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 23,4!

Resmi işsizlerin yüzde 87'si işsizlik ödeneği alamıyor!

Geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 29,6!

2023 Toplu İş Sözleşmesi İmzaladığımız İşyerleri

Sendikamız ile

Didim Belediyesi Dihiz Turizm A.Ş. arasında Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzay Kocabaş ile Didim Belediyesi Dihiz Turizm A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ömer Çiçek bir yıl süreli,

Ellek Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Adana 2 No'lu Şube Başkanı Serdal Çapar ile Ellek Belediye Başkanı Abbas Yeşildemir bir yıl süreli,

Elmadağ Belediyesi arasında Ankara 2 No'lu Şube Başkanı Turan Tibukoğlu ile Elmadağ Belediye Başkanı Adem Barış Aşkın iki yıl süreli,

Dikili Belediyesi arasında İzmir 8 No'lu Şube Başkanı Deniz Şahin Gümüştekin ile Sodemsen Genel Sekreteri Cahit Korkmaz bir yıl süreli,

Beylikdüzü Belediyesi arasında İstanbul 2 No'lu

Şube Başkanı Adil Çiftçi ile Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık bir yıl süreli,

Koru Belediyesi arasında Bursa 1 No'lu Şube Başkanı Ahmet Aslan ile Koru Belediye Başkanı Kamil Yaman bir yıl süreli,

Gelik Belediyesi arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Gelik Belediye Başkanı Burhan Sezgin bir yıl süreli,

Urla Belediyesi arasında İzmir 4 No'lu Şube Başkanı Aydın Tekin ile Urla Belediye Başkan Vekili Murtaza Dayanç bir yıl süreli,

Divriği Belediyesi arasında Kayseri Şube Başkanı Ramazan Benian ile Divriği Belediye Başkanı Hakan Gök bir yıl süreli,

Çatalağzı Belediyesi arasında Zonguldak Şube

Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Çatalağzı Belediye Başkanı Adnan Akgün bir yıl süreli,

Köyceğiz Belediyesi arasında Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzay Kocabaş ile Köyceğiz Belediye Başkanı Kamil Ceylan bir yıl süreli,

Muslu Belediyesi arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Muslu Belediye Başkanı Sabahattin Adıyaman bir yıl süreli,

Tunceli Belediyesi arasında Tunceli Şube Başkanı Şükran Yılmaz ile Tunceli Belediye Başkanı Fatih Mehmet Maçoğlu bir yıl süreli,

Havuzlubahçe Site Yöneticiliği arasında Ankara 3 No'lu Şube Başkanı Hüseyin Kabaca ile Havuzlubahçe Site Yönetim Kurulu Üyesi Cemal Tan bir yıl süreli toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Yitirdiklerimiz...

Kozlu Belediyesi Personel Ltd. Şti. işçisi **Muhittin Yılmaz** 2 Mart'ta, İzmir Büyükşehir Belediyesi İzenerji A.Ş. işçisi **Hakkı Tekin** 4 Mart'ta, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi işçisi **Murad Özkartal** 7

Mart'ta, Şişli Belediyesi Kentyol A.Ş. işçisi **Nurettin**

Ateş 8 Mart'ta, Muğla Büyükşehir Belediyesi Emek Personel Ltd. Şti. işçisi **Uğur**

Belen 10 Mart'ta, Muğla Büyükşehir Belediyesi Emek Personel Ltd. Şti. işçisi **Ali Rıza Kızılkaya** 13 Mart'ta, Şişli Belediyesi Kentyol A.Ş. işçisi **Erbil**

Kılıç 20 Mart'ta, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Asfalt A.Ş. işçisi **Hüseyin Doğan**

20 Mart'ta, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **Muharrem Cordukcu** 21

Mart'ta, Yenimahalle Belediyesi Ye-Pa A.Ş. işçisi **Yusuf Küçük**

23 Mart'ta, Çanakkale Belediyesi Çanakkale Kentsele A.Ş. işçisi **Burhan**

Akkuş 24 Mart'ta, İzmir Büyükşehir Belediyesi İzelman A.Ş. işçisi **Neşe Türk** 25

Mart'ta, Aliağa Belediyesi Personel Ltd. Şti işçisi

Veysi Baştuğ 26 Mart'ta, Antalya Büyükşehir Bele-

diyesi Asat A.Ş. işçisi **Mahmut Kısaarslan** 28 Mart'ta, Adana Büyükşehir Belediyesi Ulaşım A.Ş. işçisi **Hasan Kılıç** 4 Nisan'da, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **Murat Dağlar** 7 Nisan'da, Bayraklı Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **Özlem**

Sayiner 9 Nisan'da, Beşiktaş Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **İsmet Nedim Sertel** 13 Nisan'da, Çiğli Belediyesi Çibel Ltd. Şti. işçisi **Hasan Parlak**

13 Nisan'da, Avcılar Belediyesi Bathonea A.Ş. işçisi **Eyüp Kayar** 16 Nisan'da, Yenimahalle Belediyesi Ye-Pa A.Ş. işçisi **Fevzullah**

Doğan 19 Nisan'da, Mersin Büyükşehir Belediyesi Meski Personel A.Ş. işçisi **Ayhan Ay** 23 Nisan'da, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Boğaziçi A.Ş. işçisi **Mehmet Emin Adem** 23 Nisan'da yaşamını yitirdi.

Ailelerine ve sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

TÜİK Saklamaya Devam Ediyor Enflasyonu

TÜİK, yargı kararını yok sayarak madde sepetini yine açıklamadı! Resmi enflasyon halkın hissettiği enflasyon değil! TÜİK tarafından açıklanan ortalama resmi enflasyon gelir gruplarının alım gücünü yansıtmıyor.

DİSK-AR tarafından yapılan hesaplama göre emeklilerin ve dar gelirliilerin gıda enflasyonu yüzde 70-80 aralığında seyrediyor.

2023 yılı Nisan ayı Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) 3 Mayıs 2023'te TÜİK tarafından yayımlandı. TÜİK çeşitli ürünlerin fiyatlarının dönemsel ve karşılaştırmalı olarak görülebildiği madde sepeti ve ortalama madde fiyatları listesini yargı kararına rağmen yayımlamadı.

TÜİK verilerine göre TÜFE'deki (2003=100) değişim 2023 Nisan ayında bir önceki aya göre yüzde 2,39, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 15,21, on iki aylık ortalamalara göre yüzde 67,20 ve bir önceki ayın aynı ayına göre yüzde 43,68 olarak gerçekleşti.

Ancak TÜİK tarafından yayımlanan resmi ortalama enflasyon oranları farklı gelir gruplarının gerçeğini yansıtmıyor. Resmi ortalama enflasyon oranları düşük gelirliilerin, emekçilerin günlük yaşamda karşılaştığı ve hissettiği oranlar değildir. Bu nedenle DİSK-AR olarak TÜİK'in ham verilerinden yararlanarak emeklilerin, dar gelirliilerin, düşük gelirliilerin hissettiği gıda enflasyonunu yeniden hesaplıyoruz. Yaptığımız hesaplama göre gıda enflasyonu ortalama yüzde 53,9 olarak gerçekleşirken emeklilerde gıda enflasyonu yüzde 68,7 oldu. Üçüncü yüzde 20'lik gelir grubunun gıda enflasyonu yüzde 58,6 olurken, düşük gelirli ikinci yüzde 20'lik grubun gıda enflasyonu yüzde 69,5, en yoksul yüzde 20'lik gelir grubun gıda enflasyonu ise yüzde 79,6 olarak gerçekleşti.

Dördüncü yüzde 20'lik gelir grubunun gıda enflasyonu yüzde 53,4 olurken, en yüksek gelir grubunun gıda enflasyonu ise yüzde 39,7 oldu. Böylece en yoksul gelir grubu yüzde 79,6 oranında gıda enflasyonu hissetirken, en yüksek gelir grubu ise yüzde 39,7 oranında gıda enflasyonu hissetmiş oldu. Bu durum enflasyonun gelir gruplarına göre önemli ölçüde farklı hissedildiğini ortaya koyuyor. AKP enflasyonu artırmaya devam ediyor. Aralık 2002'de yüzde 29,7 olan enflasyon oranı Nisan 2023'te yüzde 43,6 oldu.

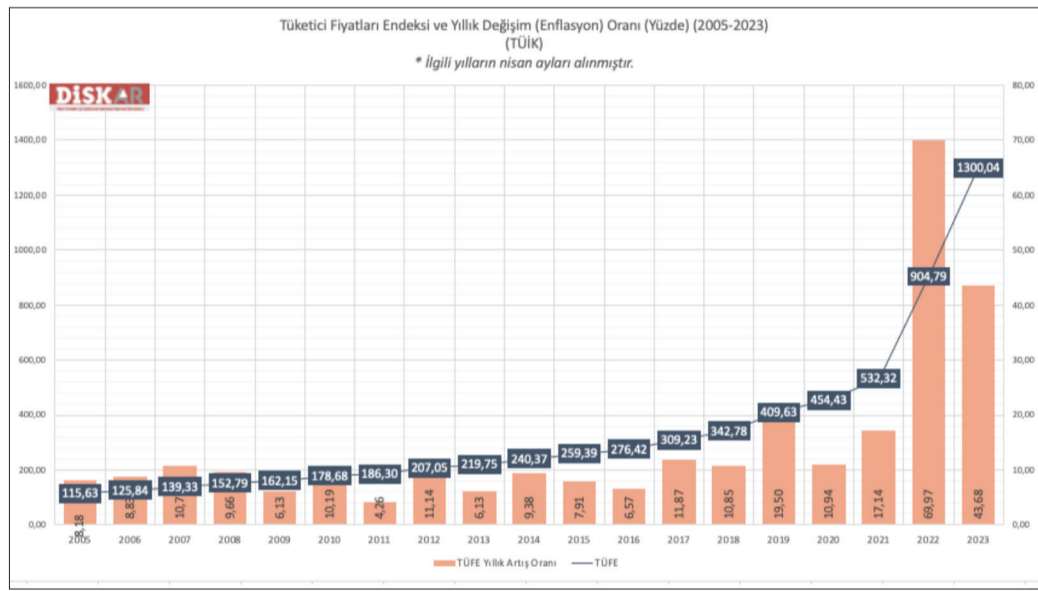
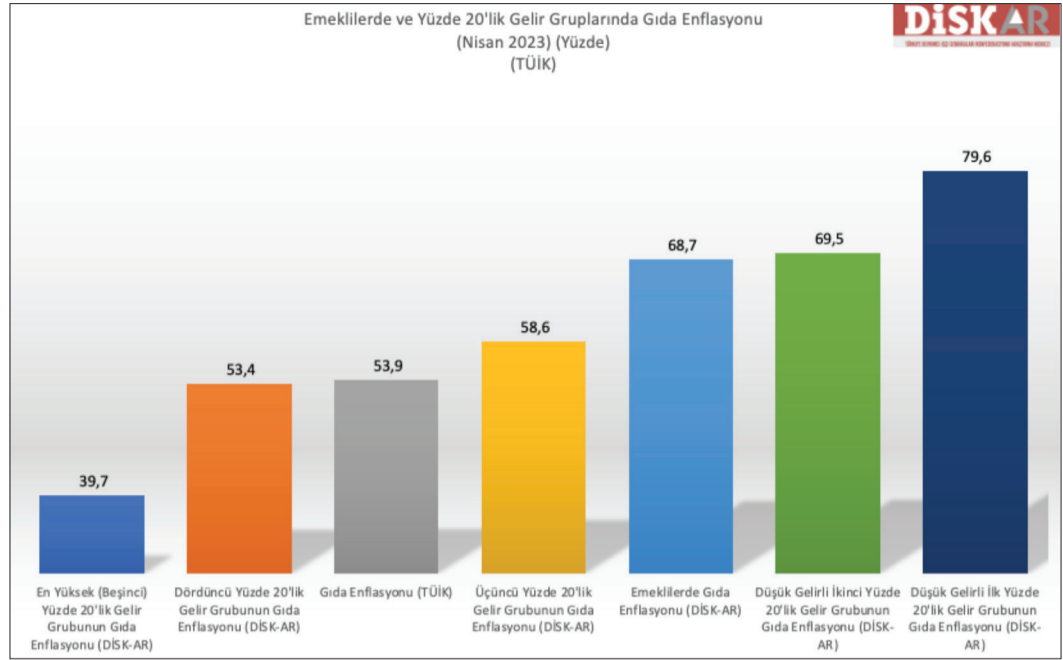
Arzu Çerkezoğlu: TÜİK'i madde fiyat listesini açıklamaya ve gelir gruplarına göre enflasyon hesaplaması yapmaya çağırıyoruz.

DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu yaptığı açıklamada TÜİK'in madde sepeti liste-

sini açıklamamasını protesto etti ve "TÜİK'i madde fiyat listesini açıklamaya ve gelir gruplarına göre enflasyon hesaplaması yapmaya çağırıyoruz" dedi.

TÜİK'in açıkladığı enflasyon verileriyle ilgili olarak DİSK Yönetim Kurulu adına Genel Başkan Arzu Çerkezoğlu'nun açıklaması şöyledir:

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) yargı kararına rağmen Nisan 2023 Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) kapsamında "madde sepeti ve ortalama madde fiyatları" listesini açıklamadı. Çeşitli temel gıda maddeleri ile ürünlerin ortalama fiyatlarının dönemsel olarak karşılaştırılmasına imkân veren madde fiyat listesi TÜİK'e göre "yanlış anlama ve yanıltıcı değerlendirmelere sebebiyet verdiği" gerek-

çesiyle Haziran 2022 itibarıyla yayımlanmıyor.

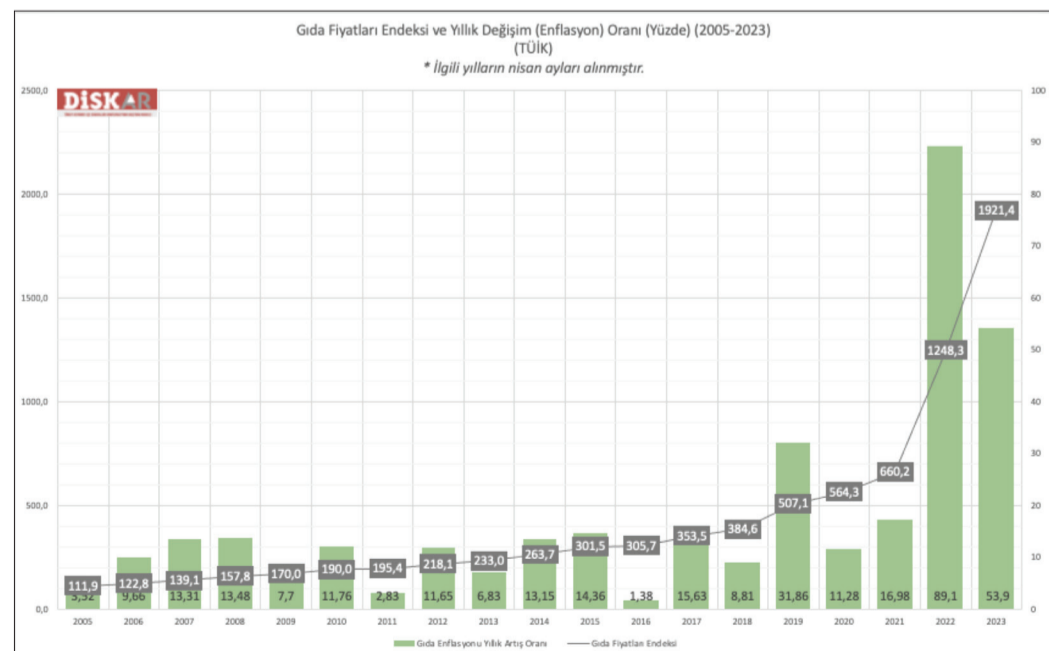
TÜİK'in bu veri karartma girişimine karşı açmış olduğumuz dava sonucunda idare mahkemesi madde fiyat listesinin açıklanmasına karar vermişti. TÜİK'e mahkeme kararını ileterek yaptığımız başvuruya rağmen TÜİK, bugün listeyi açıklamadı. Böylece enflasyon verileri daha da şaibeli hale geldi.

TÜİK'in sepetindeki soğanın, peynirin, makarnanın, etin, sütün, domatesin fiyatını halktan gizlemekteki ısrarı kabul edilemez. Bir kamu kurumunu yöneten kişilerin yargı kararlarına uymaması kabul edilemez.

DİSK Dava Açmış ve Haklı Bulunmuştu

Hukuksal süreci bir kez daha hatırlatmak isteriz: TÜİK'in Ocak 2003 ile 3 Mayıs 2022 arasında kesintisiz biçimde açıkladığı 400'ü aşkın maddenin ortalama fiyatını içeren madde fiyat listesini yayımlamaktan vazgeçmesi üzerine 6 Haziran 2022'de bilgi edinme hakkı çerçevesinde Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden TÜİK'ten ortalama madde fiyatı listesi verisini talep ettik. 23 Haziran 2022 tarihinde TÜİK bilgi ta-

lebimizi reddetti. Bunun üzerine Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'na itiraz ettik. Kurul da 3 Ağustos 2022 tarih 2022/936 sayılı kararı ile talebimizi reddetti. Bunun üzerinde, Kurul kararının yasal dayanakta yoksun olduğunu ve yıllardır açıklanan verilerin açıklanmasından vazgeçilmesinin hukuksuz olduğunu belirterek konuyu idare mahkemesine taşıdık.

Başvurumuz üzerine Ankara 6. İdare Mahkemesi 31 Mart 2023 tarih, 2022/2383 esas ve 2023/700 sayılı kararında DİSK olarak istediğimiz bilgilerin TÜİK tarafından elde edilen ve önceki yıllarda da kurum tarafından yayımlanmış olan istatistiksel verilere ilişkin olduğu ve bu bilginin kurumun görevi gereği elinde bulunması gereken bilgilerden olduğu gerekçesiyle bilgi edinme talebinin reddinin hukuksuz olduğuna ve dava konusu ret işleminin iptaline karar verdi.

Yargı kararı gereği olarak TÜİK, Haziran 2022'de durdurduğu enflasyona esas madde fiyat listesini 3 Mayıs 2023 itibarıyla yeniden açıklamak zorundayken listeyi gizlemeye devam etmektedir. TÜİK Başkanlığı'nın yapması gereken yargı kararına uymaktır. TÜİK Başkanlığı yargı kararlarını tanımaya suç işlemektedir. Yüz yıla yakın yıllık köklü bir geçmişi ve birikimi olan bu kurum daha fazla ayaklar altına alınmamalı, şaibeli hale getirmemeli ve hukukun gereği yapılmalıdır. Konunun sonuna kadar takipçisi olacağız.

Abdullah Baştürk'ün Eşi Ayten Baştürk ile Röportaj

Abdullah Baştürk ile nasıl tanıştınız?

Ben 20 yaşında, 1964 yılında Genel-İş'te işe girdim. Ulus'taki iş hanında, tam Atatürk Heykeli'nin arkasındaki çarşıda çalışmaya başladım. İşe başladığımda telefona bakacaksın, evrak imzalatacaksın dendi. İşyerine girince ilk kapı bizimkiydi, kapının tam karşısında toplantı salonu vardı, onun da yanında Abdullah Baştürk'ün odası vardı.

Abdullah Baştürk'ü ilk olarak havaalanında gördüm. Dediler ki akşam başkan geliyor, havaalanına gideceğiz karşılamaya dediler. Ben de annem merak eder dedim,

annem beni duraklarda beklerdi, çok geç kalamazdım ama o gün onu havaalanında karşılamaya gittik, ilk defa orada gördüm. Aramızda 16 yaş fark vardı. Oğlu 2 aylık bebekken, kızı da 4 yaşındayken eşini bir gece ansızın mide kanserinden kaybetmişti. Çocuklarına bakmakta çok sıkıntı çekmiş, hatta küçük oğlana bir süre abisi Amasya'da bakmış. İki çocuğu olduğu için ve arada 16 yaş fark olduğu için ailem önce istemedi ama sonra kabul ettiler. Çok mutlu bir evliliğim oldu.

Abdullah Baştürk nasıl bir insandı?

Sosyal demokrattı, insan sever, hayvan severdi. Eşitlik, insan hakları, demokrasi isterdi. Dünya iyisiydi, o sert görünüşünün altında o kadar vicdanlı, o kadar merhametliydi ki, bana bir kere bağırıldığını, bir kere azarladığını, bizim evde kavga olduğunu hiç bilmem. Misafiri çok severdi, akşam böyle herkes gelsin, yemeğimizi birlikte yiyelim isterdi. Herkese sofrada espriler yapardı, herkesi güldürürdü. Ama çoğunlukla hep dışarıdaydı, zaten 4 sene 1 ayı hapisshanedede geçti, benim ömrüm hep

beklemekle geçti.

Abdullah Baştürk'ün ilk aşkı işçiler, ikincisi Beşiktaş, üçüncüsü de bizdik. Beşiktaş'ın da delegesiydi. Bir Pazar günü Beşiktaş maçı vardı, her taraf kar, ben oynamaz bu maç dedim, o oynanır dedi ve gitti. Evimiz yokuştur, yürüye yürüye indi ve o maça gitti. Abdullah Baştürk Eğitim ve Dinlenme Tesisi nasıl hayata geçti, biraz anlatabilir misiniz? Artemis'e çok önem ve değer verdi. Tesisin arsası 1976'da alındı. İzmir'den çok iyi bir mimar ve mühendisi çağrıldı ve Akdeniz stili bir sosyal tesis yapılması planlandı. Baştürk sabahleyin kalkardı, keten bir tane mavi pantolonu vardı, başına bir kasket alırdı, atlardı arabaya giderdi, tesiste ya elinde bir hortumla sulama yapar ya da kazmayla çimleri eker biçerdi. Baştürk'ün bu tesisi kurmasındaki amaç işçilerin birbiri ile kaynaşması ve daha bir iyi yaşamı öğrenmesiydi. Orada yaz-kış açık eğitimler verilmesi, seminer ve toplantılar yapılması gibi hayalleri vardı.

Tesis açılışını yapıldıktan sonra çocuklarını

"bir kere bile orada bir şey yiyip içseniz parasını ödeyeceksiniz" diye onları tembüh ederdi.

Baştürk'ün siyasetle arası nasıldı, hep siyasetin içindeydi ama nasıl bakardı siyasete?

CHP'den milletvekili oldu. Ancak 1980 öncesi dönemde CHP ile arası DİSK'in Ankara'daki grevi nedeniyle kötü oldu. O dönem Marmara otelinde bir kokteyl vardı, beraber gittik. Ecevit'ler geldi. Rahşan Ecevit "Abdullah Bey, ben size kırgınım" dedi, Baştürk "ne oldu hanımefendi, neden?" dedi. Rahşan Ecevit "Ankara'da çöpler ortalıkta, pislik içinde her yer, bir de siz CHP milletvekilisiniz" dedi. Baştürk "Benim önceliğim işçiliğim, işçilerim gelir, siz bunları belediye başkanınız Dalokay'a söyleyin" dedi. "İşçilerimin hakkını versin, ben de grevi kaldırtayım" dedi. Hiçbir şey demeden, Rahşan Ecevit gitti. Baştürk ona çok kızdı, "ben milletvekilinden önce işçiyim, ben işçileri temsil ediyorum. Onlar ne kadar iyi şartlarda yaşarlarsa ben mutlu olurum" dedi.

Darbe günü neler yaşandı?

Darbe günü gece saat 3'tü geldiler, Ören'deydik, Evimiz 3. kattaydı. Bir tıkırtı duydum ben, kalktım mutfağın perdesinden dışarıya baktığımda her yer asker ve polis kaynıyordu. Hemen yanına

Ben milletvekilinden önce işçiyim, ben işçileri temsil ediyorum. Onlar ne kadar iyi şartlarda yaşarlarsa ben mutlu olurum

gittim, "uyan" dedim, "ne oldu?" dedi, "her yer polis ve asker dolu" dedim. "Beni almaya geldiler, üzülme, her şey hallolur" dedi. Ondan sonra tabi kapı güm güm çaldı, kapıyı açtık. "Abdullah Baştürk siz misiniz?" dediler, "evet benim" dedi ve askerler onu alıp götürdüler.

Ben ne yapacağımı şaşırdım, "Bülent'e sen dur, ben İlhami Amca'na gideyim" dedim. Onlar daha önce ihtilal görmüşlerdi, ne yapacağını bilir diye düşündüm. Koşa koşa onlara çıktım, kapıyı vurdum, Bahriye hanım kapıyı açtı, hayrola dedi arkada İlhami bey, dedim ki, Baştürk'ü aldılar, ben

hep öyle derdim, Baştürk derdim. Bahriye hanım gel dedi, otur bir su iç dedi, hemen bana bir su verdi, bir tane de ilaç vereyim sana dedi, biraz rahatla dedi, böyle böyle bir şeyler oldu dedim, nereye götürdüler dedi, garnizona götürdüler dedim.

O gün Ören'deki tesisler arandı. Yeni yataklar alınmıştı, bütün yatakları kesmişler, Artemis vitrayları vardı, onları kırmışlar, havuzun seramiklerini kıralım demişler, onların altına silah saklamışlardır diye düşünmüşler ama kırmamışlar sonradan. Bir minibüs vardı, erzak alır gelirdi, onun lastiklerini bile kesmişlerdi.

Abdullah Baştürk'ün yakın arkadaşları var mıydı?

Sadun Aren'i, Aşık Veysel'i, Mümtaz Soysal'ı, Aydın Güven Gürkan'ı, İlhan Selçuk'u, Uğur Mumcu'yu, İsmail Özbiçer'i, Tuncer ve Aytül Uçaroğlu'nu çok severdi. Ben de çok severdim, Uğur Mumcu bana gerçekten kardeşlik yaptı.

Genel-İş'le ilgili hiç sohbet eder miydi? Nasıl bir Genel-İş isterdi?

O kadar ileriye gören bir insandı ki, hakikaten sevgileri çok kuvvetliydi. Onun tek derdi işçiler, işçiler, işçilerdi. Hapisten çıktıktan sonra da işçiler için en büyük hayalinin yaşlı işçiler için bakımevi kurmak ve işçi çocukları için bir kolej açmaktı. Bir de televizyon kanalı açmaktı, "Sendika ve DİSK için bunları yaparsam gözüm açık gitmez" derdi.

GENEL-İŞ EMEK GAZETESİ

Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası Aylık Yayın Organı Mart-Nisan 2023, Sayı:181

Sahibi: GENEL-İŞ Sendikası adına Genel Başkan **Remzi ÇALIŞKAN** - Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: **Şükret SEVGİNER**
Yayına Hazırlık: DİSK/GENEL-İŞ Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü - **Yayın Türü:** Yaygın Süreli Yayın - **Yayın Şekli:** Aylık Türkçe **Yönetim Yeri:** Çankırı Caddesi No: 28 Kat: 4-9 Ulus/ANKARA **Tel:** (0312) 309 15 47 **Fax:** (0312) 309 10 46

www.genel-is.org.tr * bilgi@genel-is.org.tr * basin@genel-is.org.tr

Basım Yeri: Buğra Matbaacılık Yapıcı İş Merkezi 74 / 32-33 İskitler/ANKARA (0312 342 19 18) **Baskı Tarihi:** Haziran 2023

DISK/GENEL-İŞ
TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI

MÜCADELEDE

61 YIL